

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2022.

Kratki vodič

Prosinac, 2021.

NAKLADNIK

Grad Zagreb, Trg S. Radića 1, Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Gradski ured za financije Grada Zagreba

PRIREDIO

Institut za javne financije, Zagreb

GRAFIČKI DIZAJN I PRIPREMA

Bachrach & Krištofić

NJI₃

ISBN 978-953-8319-16-7

Prijedlog gradskog proračuna za 2022. složen je i opsežan dokument koji prikazuje iz kojih se izvora planira prikupljati i trošiti gradski novac, pa je stoga značajan za sve stanovnike Grada Zagreba. Cilj je ovog kratkog vodiča pružiti što jednostavnije i sažetije, osnovne informacije o tom prijedlogu i potaknuti građane da se uključe u proračunski proces. Na taj način mogu pridonijeti kvalitetnijim i učinkovitijim gradskim uslugama usklađenim s potrebama i željama građana s jedne, te mogućnostima Grada s druge strane. Osim ovog kratkog vodiča, na mrežnim stranicama Grada dostupne su i detaljnije informacije o [Prijedlogu proračuna za 2022.](#) koji sadrži i projekcije za 2023. i 2024., a opće informacije o gradskom proračunu i proračunskom procesu u [Vodiču kroz proračun Grada Zagreba](#).

Prema kalendaru i odredbama propisanim u [Zakonu o proračunu](#), gradski se proračun donosi na temelju Vladinih [Smjernica ekonomske i fiskalne politike za razdoblje 2022.–2024.](#) te [Uputa Ministarstva financija za izradu proračuna jedinica lokalne i područne \(regionalne\) samouprave](#). Smjernice – između ostalog – sadrže ciljeve ekonomske politike za trogodišnje razdoblje te makroekonomski i fiskalni okvir **opće države**.

Pandemija i mjere uvedene 2020. za njeno suzbijanje, zaustavile su pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti iz ranijih godina, te je zabilježen najveći realni pad hrvatskog BDP-a u povijesti – od čak 8%. Tom je padu snažno doprinijelo smanjenje i domaće i inozemne potražnje. U srednjoročnom razdoblju očekuje se snažan oporavak gospodarske aktivnosti na koju će utjecati i pozitivni učinci [Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.–2026.](#) U 2022. očekuje se realni rast BDP-a od 6,6%, nakon čega bi se trebao održavati na razini od 4,1% 2023. te 3,4% 2024., a osobna će potrošnja biti glavni pokretač rasta domaće potražnje. Očekuje se i pojačana investicijska aktivnost potpomognuta postojećim kapitalnim priljevima iz EU fondova, kao i novim instrumentima financiranim ponajprije iz Mehanizma oporavka i otpornosti. U 2022. očekuje se inflacija od 1,7%, uz blago povećanje na 2% u 2023. i 2,3% u 2024.

Makroekonomski je scenarij izložen snažnim rizicima. Vezani su, prije svega, uz epidemiološku situaciju koja će ovisiti o trajanju pandemije, dinamiku oporavka globalnog sektora usluga, moguće poremećaje na tržištima privatnog i javnog duga, te rizik ubrzanog deglobalizacije. Uz to,

regionalna samouprava

pravni okvir u skladu s kojim su županije i Grad Zagreb nadležni za određene poslove (npr. osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna sigurnost i skrb); imaju pravo na vlastite prihode, vlastite predstavničke i izvršne vlasti.

opća država

pojam koji obuhvaća središnju državu (proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna), te proračunske i izvanproračunske korisnike županijskih, gradskih i općinskih proračuna.

gradska upravna tijela
uredi, zavodi i službe
koje obavljaju poslove u
nadležnosti Grada.

ukoliko trenutni poremećaji u globalnim lancima opskrbe budu trajnijeg karaktera, mogli bi dovesti do izraženijeg povećanja inflacije.

Ključni ciljevi gradskog proračuna za 2022. su:

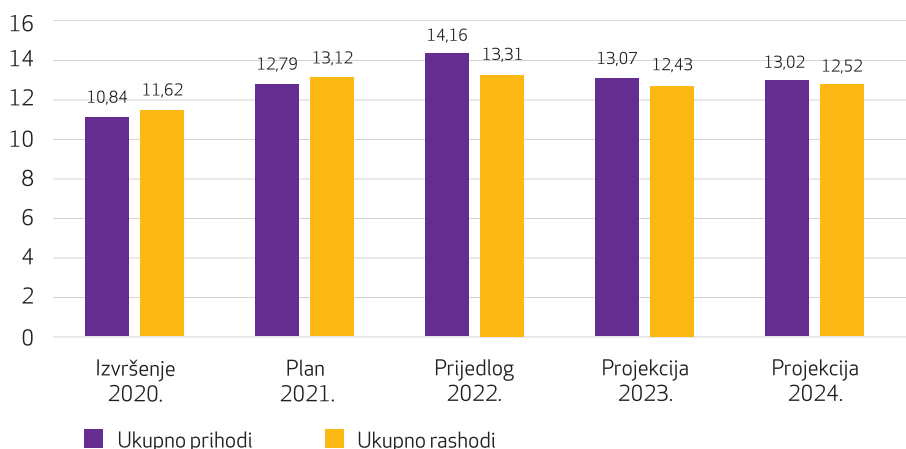
- stabiliziranje gradskih financija;
- intenziviranje poslijepotresne obnove Grada;
- realiziranje ciljeva zelenijeg i pravednijeg Zagreba.

S obzirom na preneseni deficit Grada (1,3 mlrd. kn), utvrđen u [Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna Grada Zagreba za 2020.](#), primijenjen je konzervativni pristup u planiranju rashoda za naredno razdoblje, no uz nastavak pružanja javnih usluga zadovoljavajuće kvalitete. Osim toga, Gradska je skupština donijela [Odluku o sukcesivnom pokriću manjka iz prethodnih godina](#) kojom je propisan način i dinamika pokrića manjka u razdoblju 2022.–2025. Stoga je prilikom izrade prijedloga proračuna od svih nadležnih **gradskih upravnih tijela** zatražena maksimalna racionalizacija troškova, odnosno preispitivanje opravdanosti, svrsishodnosti i ekonomičnosti proračunske potrošnje kako bi se smanjili rashodi.

U nastavku slijedi kratki prikaz prihoda, rashoda, računa financiranja i duga u razdoblju od 2020.–2024., te podrobnija razrada prihoda i rashoda za 2022.

PLANIRANI PRIHODI I RASHODI

Za **2022.** se planira **14,16 mlrd. kn ukupnih prihoda**, te **13,31 mlrd. kn ukupnih rashoda** (grafikon 1).

namjenski prihodi
prihodi za koji je unaprijed
utvrđena svrha trošenja.
Primjerice, prihodi od
komunalne naknade troše
se na održavanje komunalne
infrastrukture Grada.

Grafikon 1: Prihodi i rashodi proračuna Grada Zagreba, 2020.–2024. (u mlrd. kn)*

*S vlastitim i **namjenskim prihodima** proračunskih korisnika i rashodima financiranim iz tih prihoda.

Gradski proračun sadrži prihode i rashode 340 proračunskih korisnika koji su dostavili prijedloge svojih financijskih planova nadležnim gradskim upravnim tijelima. Radi se o institucijama koje je Grad osnovao, koje većim dijelom financira i koje su navedene u **Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika**. To su, primjerice, javnozdravstvene ustanove (domovi zdravlja, poliklinike, bolnice, zavodi), predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove, ustanove u kulturi, ustanove socijalne skrbi, Javna vatrogasna postrojba, Zavod za prostorno uređenje, Javna ustanova Maksimir, Zoološki vrt, Ustanova Upravljanje sportskim objektima, Ustanova za sveobuhvatnu skrb o hrvatskim braniteljima i Razvojna agencija Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja.

Istodobno s prijedlogom proračuna za 2022., rade se i projekcije proračuna za 2023. i 2024. Grafikon 1 pokazuje kako da će planirani proračunski prihodi u 2022. porasti u odnosu na 2021., a zatim ponovo pasti u 2023. Slična se dinamika očekuje i za proračunske rashode.

Uključivanjem vlastitih i namjenskih prihoda u proces planiranja i izvještavanja postiže se transparentnost i cjelovitost u izvještavanju o raspolaganju svim **prihodima i primitcima**, kako proračuna, tako i svih proračunskih korisnika, odnosno ustanova kojima je Grad osnivač.

Od 2020. su u plan proračuna uključena sredstva za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola koja se osiguravaju u državnom proračunu. Ti iznosi se u gradskom proračunu na rashodnoj strani prikazuju kao rashodi, a na prihodnoj kao sredstva pomoći proračunskim korisnicima iz državnog proračuna.

prihodi, rashodi, primitci i izdatci

prihodi i rashodi koriste u računu prihoda i rashoda kada je riječ o poslovanju te o prodaji i nabavi nefinancijske imovine, a primitci i izdatci u računu financiranja kad je riječ o financijskoj imovini, uzimanju, davanju i otplatama zajmova. Ukratko, prihodi i rashodi vezuju se uz nefinancijske, a primitci i izdatci uz financijske transakcije.

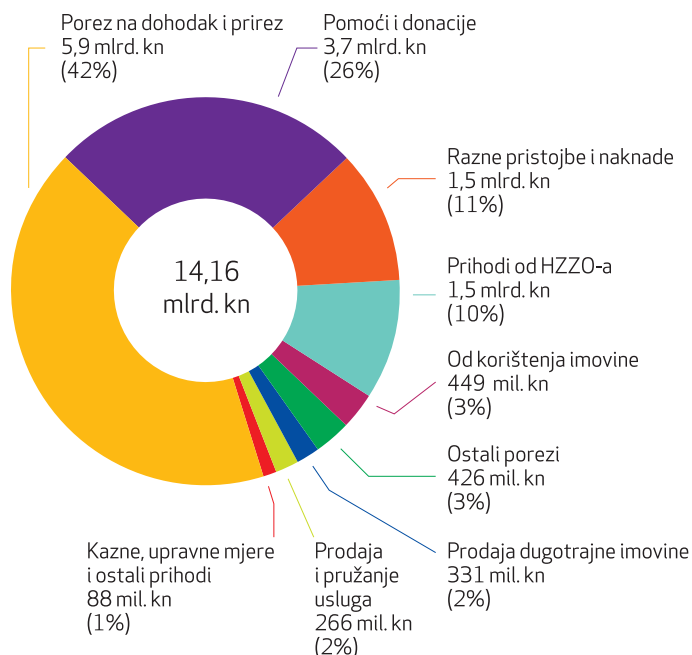
PLANIRANI PRIHODI

U 2022. planira se **14,16 mlrd. kn ukupnih prihoda** (grafikon 2), od čega će se najveći dio, čak 42% prikupiti od **poreza i prireza na dohodak** (5,9 mlrd. kn). Značajni iznosi očekuju se od **pomoći i donacija** (3,7 mlrd. kn), koje se **najvećim dijelom** (ukupno 1,7 mlrd. kn) odnose na pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode **za zaposlenike osnovnih i srednjih škola**. Slijede prihodi od raznih **pristojbi i naknada** u iznosu od 1,5 mlrd. kn (od komunalnih doprinosa i naknada 960 mil. kn) i **prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a** za pružene zdravstvene usluge (1,5 mlrd. kn). Svi ostali prihodi zajedno čine otprilike 11% i odnose se na prihode od korištenja imovine, od ostalih poreza, od prodaje dugotrajne imovine, itd.

Svaka će zaposlena osoba u gradski proračun prosječno mjesečno uplatiti 1.140 kn poreza i prireza na dohodak.

decentralizirana funkcija odgovornost za dio određenih javnih usluga (osnovno i srednje školstvo, zdravstvo, socijalna skrb i vatrogastvo) koje je država prenijela na određeni broj županija, gradova i općina, određivši za to i dodatne oblike financiranja.

Grafikon 2: Prihodi proračuna Grada Zagreba, prijedlog 2022.*

* S vlastitim i namjenskim prihodima proračunskih korisnika.

U 2022. planira se **1,37 mlrd. kn (10,7%) više ukupnih prihoda** nego 2021., pri čemu **najviše rastu prihodi od pomoći (za 548 mil. kn ili 17,5%)**. Iz državnog se proračuna očekuje ukupno 1,7 mlrd. kn pomoći za bruto plaće, doprinose i ostale rashode za zaposlenike osnovnih i srednjih škola, te 323 mil. kn pomoći izravnjanja za **decentralizirane funkcije**. Prema Zakonu o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, dio od 6% prihoda od poreza na dohodak namijenjenog za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi, zdravstva i vatrogastva može se utrošiti za saniranje šteta i obnovu od potresa, a sredstva za pokriće rashoda za decentralizirane funkcije u tom slučaju osiguravaju se u cijelosti iz pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije u državnom proračunu. **Planira se i ukupno oko 1,35 mlrd. kn iz EU fondova i međunarodnih organizacija**, od čega iz Fonda solidarnosti 520 mil. kn za obnovu potresom oštećenih zgrada (osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova, objekata gradskih upravnih tijela, itd.). Iz EU fondova planiraju se i sredstva namijenjena za nacionalnu dječju kliničku bolnicu (21,6 mil. kn), za interventnu mjeru za smanjenje otpada (17,9 mil. kn), energetska obnovu zgrada javne namjene (16,1 mil. kn), multi-senzorsko zračno snimanje za potrebe procjene smanjenja rizika od potresa (12,6 mil. kn), pomoćnike u nastavi (10,6 mil. kn), itd.

Planira se **povećanje prihoda od poreza za 416 mil. kn (7%)**, od čega se porez na dohodak i prirez povećavaju za 379 mil. kn, a ostali porezi (poput poreza na promet nekretnina ili poreza na cestovna motorna vozila) za 37 mil. kn.

Prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi od poreza na dohodak ostvarenog na području Grada Zagreba u cijelosti pripadaju Gradu.

Prodaja dugotrajne imovine također se povećava u odnosu na 2021. i to za 215 mil. kn (184%). U proračun za 2022. uključeni su procijenjeni prihodi od prodaje oko stotinu i pedeset poslovnih prostora i stotinu garaža (160 mil. kn), prihodi od prodaje stambenih objekata (42 mil. kn), prihodi od prodaje zemljišta u Mandlovoj (54 mil. kn) i Blatu (50 mil. kn) te drugih zemljišta (20 mil. kn).

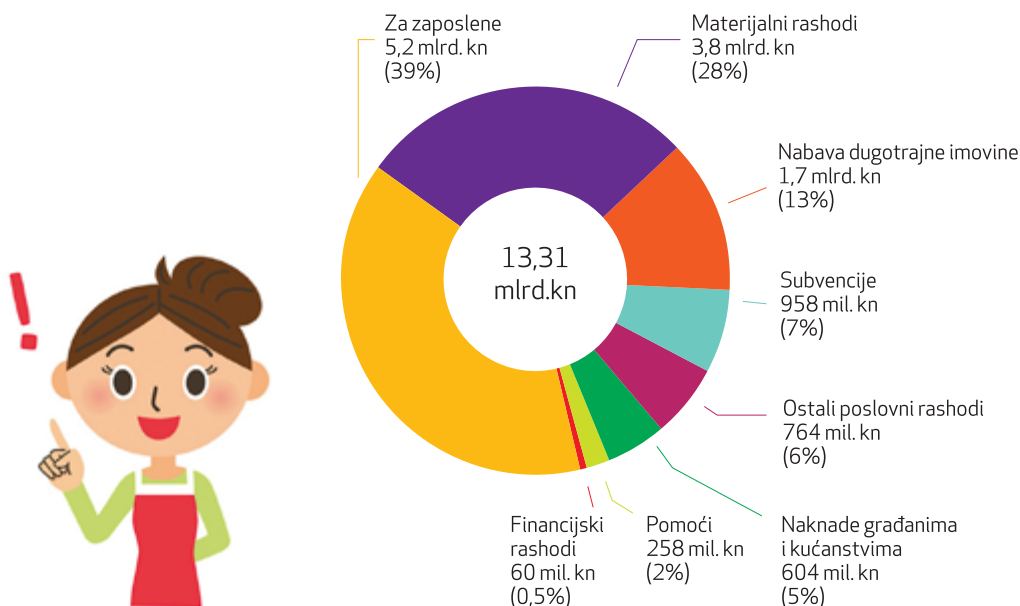
Prihodi proračunskih korisnika od HZZO-a za pružene zdravstvene usluge **povećavaju se za 131 mil. kn (9,8%)** u odnosu na 2021, a prihodi **od raznih pristojbi i naknada povećavaju se za 51 mil. kn (3,5%)** uglavnom zbog povećanja prihoda od komunalnih doprinosa i naknada te prihoda po posebnim propisima kod proračunskih korisnika (npr. od participacije u cijeni zdravstvenih usluga).

S druge strane, u odnosu na 2021. očekuju se **neznatno manji prihodi od imovine** (za **6,1 mil. kn** ili **1,3%**) te od **kazni, upravnih mjera i ostalih prihoda** za **1,6 mil. kn** (oko **1,8%**).

PLANIRANI RASHODI PO VRSTAMA

U 2022. se planira **13,31 mlrd. kn ukupnih rashoda** (grafikon 3).

Grafikon 3: Rashodi proračuna Grada Zagreba po vrstama (ekonomska klasifikacija), prijedlog 2022.*

* S rashodima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika.

Rashodi za zaposlene (5,2 mlrd. kn) su plaće, doprinosi i ostali rashodi za zaposlene, uključujući i one na projektima koji se financiraju iz sredstava EU-a. Od ukupnih rashoda za zaposlene, 3,2 mlrd. kn odnosi se na sredstva za plaće zaposlenih kod proračunskih korisnika kojima se sredstva ne doznačuju iz proračuna Grada Zagreba. Pritom se najveći dio (1,68 mlrd. kn) odnosi na zaposlene u osnovnim i srednjim školama za koje se sredstva osiguravaju u državnom proračunu, dok se 1,13 mlrd. kn odnosi na zaposlene u bolnicama i ostalim zdravstvenim ustanovama za koje sredstva osigurava HZZO.

Materijalni rashodi (3,8 mlrd. kn) se najvećim dijelom odnose na tekuća i investicijska održavanja objekata komunalne infrastrukture (npr. održavanje javnih površina, javne rasvjete, cesta, groblja i krematorija) i objekata gradske uprave i gradskih proračunskih korisnika, ali i na uredski materijal, energiju i usluge (primjerice, telefona, pošte, prijevoza, informiranja), neophodne za funkcioniranje gradskih upravnih tijela i gradskih proračunskih korisnika.

Za **nabavu i dodatna ulaganja u dugotrajnu imovinu** planira se utrošiti oko **1,7 mlrd. kn**, za ceste, komunalnu infrastrukturu, poslovne i ostale građevinske objekte te opremu u školstvu, zdravstvu, ustanovama socijalne skrbi i slično. Najveći dio kapitalnih ulaganja realizirat će se putem Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje graditeljstvo, komunalne poslove i promet, a prema [Programu radova kapitalnih ulaganja u objekte za društvene djelatnosti i za obnovu objekata oštećenih potresom u Gradu Zagrebu u 2022.](#) i [Programu radova na području prometa i komunalnog gospodarstva u Gradu Zagrebu u 2022.](#) Značajnija sredstva planiraju se i za energetska obnova zgrada javne namjene, za gradnju objekata komunalne infrastrukture putem gradskih četvrti i putem Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade preko kojeg se planira utrošiti preko 250 mil. kn. Za dodatna ulaganja u dugotrajnu imovinu kojima se produžuje vijek uporabe, povećava kapacitet, mijenja namjena ili znatno poboljšavaju funkcionalna svojstva imovine, planira se ukupno 660 mil. kn, od čega se 313,7 mil. kn odnosi na Centar kompetencije za translacijsku medicinu Srebrnjak i 97,6 mil. kn na ustanove u kulturi.

Subvencije od **958 mil. kn** namijenjene su poticanju proizvodnje i usluga trgovačkih društava, obrtnika, poljoprivrednika, te malih i srednjih poduzetnika. Najveći se dio odnosi na javni gradski prijevoz, odnosno ZET (830 mil. kn), zakupninu dvorane Arena (57,5 mil. kn), zapošljavanje osoba s invaliditetom (28 mil. kn), poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva (10,6 mil. kn) te Zagrebački inovacijski centar (7,4 mil. kn).

Ostali poslovni rashodi planirani u iznosu od **764 mil. kn** najvećim dijelom podrazumijevaju tekuće donacije i kapitalne pomoći. Tekuće donacije (339 mil. kn) se odnose na sufinanciranje sporta (139 mil. kn), vjerske i privatne vrtiće i škole (93 mil. kn), kulturu (npr. knjižnice, muzeje, kazališta, književnu, glazbenu, likovnu, filmsku djelatnost), Vatrogasnu zajednicu Grada Zagreba te neprofitne organizacije (udruge, socijalni i razvojni programi i slično). Kapitalne pomoći se uglavnom odnose na pročišćavanje otpadnih voda (250 mil. kn), obnovu i rekonstrukciju voznog parka ZET-a (39,7 mil. kn), Centar za gospodarenje otpadom (58,1 mil. kn) i interventnu mjeru smanjenja otpada u Zagrebu (21,4 mil. kn).

Naknade građanima i kućanstvima planiraju se u iznosu od **604 mil. kn**. Obuhvaćaju pomoć za novorođenčad i roditelje odgojitelje (301 mil. kn), ZET prijevoz i prijevoz osoba s invaliditetom (77,2 mil. kn), dodatak uz mirovinu (72,7 mil. kn), sufinanciranje međumjesnog javnog prijevoza učenika, nabavu udžbenika i drugih obrazovnih materijala te izvannastavne aktivnosti (56,6 mil. kn), naknade za poboljšanje učeničkog i studentskog standarda te potpore djeci poginulih i nestalih branitelja (40,2 mil. kn), prehranu socijalno ugroženih (14,6 mil. kn), pomoć kućanstvima za troš-

kove stanovanja (11 mil. kn), priključenje na komunalne vodne građevine (10 mil. kn), te razne druge programe pomoći osobama s invaliditetom, nezaposlenima, dobrovoljnim davateljima krvi, braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata, stipendije učenicima i studentima, itd.

Za 2022. se planira **193 mil. kn (1,5%) više ukupnih rashoda** u odnosu na 2021. Najviše se povećavaju **rashodi za zaposlene** (za **361 mil. kn** ili **7,5%**) i to isključivo kod proračunskih korisnika kod kojih se sredstva za zaposlene gotovo u potpunosti osiguravaju u državnom proračunu ili preko HZZO-a, **materijalni rashodi** (za **143 mil. kn** ili **3,9%**), **subvencije** (za **67 mil. kn** ili **7,6%**) te **pomoći** (za **61 mil. kn** ili **31%**). Istovremeno je **planirano značajno smanjenje za naknade građanima i kućanstvima** (za **288 mil. kn** ili **32,3%**) i **ostale rashode** (za **152 mil. kn** ili **16,6%**).

Ukupni rashodi u 2022. su veći od 2021. prvenstveno zbog:

- **intenziviranja poslijepotresne obnove Zagreba**, posebno zgrada javne namjene, poput škola i kulturnih ustanova;
- **projekata koji promiču zelenu transformaciju grada**, poput programa „Sunčani krovovi“, rekonstrukcije javne rasvjete te planiranja i izgradnje biciklističkih staza;
- **početka izgradnje postrojenja za sortiranje** suhih reciklanata;
- **izgradnje i otvaranja novih dječjih vrtića i škola**;
- **ulaganja u prometnu infrastrukturu**, poput projekta izgradnje deniveliranog raskrižja na Slavenskoj aveniji;
- **jačanja programa stipendiranja** (za osobe slabijeg imovinskog stanja, osobe s invaliditetom, romsku manjinu) i **ulaganja u deficitarna zanimanja** (zdravstvo, obrazovanje i socijalna skrb);
- **obnove voznog parka ZET-a**;
- **zadržavanja standarda novčanih naknada prema ciljanim skupinama** (umirovljenici, njegovatelji, dosadašnji korisnici besplatne godišnje karte ZET-a, itd.);
- **promicanja borbe protiv energetske siromaštva** (dodjela energetskih paketa najsiriimašnijima).

Važno je istaknuti da su istovremeno **tekući rashodi planirani racionalno i iznose oko 7% manje** nego 2021. Planirane uštede u 2022. odnose se na:

- **vijećničke i slične naknade** (20 mil. kn);
- **čuvanje gradske imovine** (24 mil. kn);
- **druge troškove**, npr. računalne usluge (24 mil. kn);
- **plaće rukovodećih radnih mjesta u gradskoj upravi** (34 mil. kn);
- **ukidanje mjere roditelj-odgojitelj** (280 mil. kn).

PLANIRANI RASHODI PO NAMJENI

Grad će na svakog građanina prosječno mjesečno trošiti 1.379 kn (grafikon 4). Najviše za obrazovanje (446 kn), zdravstvo (250 kn), unaprjeđenje stanovanja i zajednice (159 kn), ekonomske poslove (148 kn) i rekreaciju, kulturu i religiju (126 kn).

Grafikon 4: Prosječna mjesečna potrošnja po namjeni, po građaninu (funkcijska klasifikacija), prijedlog 2022. (u kn)*

* S rashodima i izdancima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

Rashodi za obrazovanje odnose se na predškolsko obrazovanje (za zaposlenike u gradskim vrtićima, subvencioniranje povlaštenih cijena gradskih vrtića), te osnovno i srednjoškolsko obrazovanje (uključujući dio plaća za zaposlene, te materijalne rashode i nabavu dugotrajne imovine).

Rashodi za zdravstvo odnose se na zdravstvenu zaštitu, izradu i provedbu programa i strategija zdravstvene zaštite, promicanje zdravlja te prevenciju i suzbijanje ovisnosti, potpore zdravstvenim programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog zdravstvenog djelovanja i rada, koordinaciju i kontrolu zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice uglavnom se odnose na održavanje gradske imovine i javnih površina (ulična rasvjeta i dr.).

Ekonomski poslovi uglavnom se odnose na javni gradski prijevoz, gradnju i održavanje cesta, poljoprivredu i turizam.

Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju odnose se na financiranje kulturnih ustanova, pomaganje raznih kulturnih programa i djelatnosti, sufinanciranje sporta, subvencije za zakupninu dvorane Arena i sl.

Opće javne usluge uglavnom se odnose na trošak za zaposlene u gradskoj upravi i materijalne rashode gradskih upravnih tijela, kao i transakcije vezane uz otplatu gradskog duga.

PLANIRANI RASHODI PO PRORAČUNSKIM KORISNICIMA

Veći dio gradskih upravnih tijela u ukupnim rashodima sudjeluje s relativno malim iznosima, dok će **tri najznačajnija ureda** – za obrazovanje, sport i mlade, za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom te za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje – zajedno **potrošiti otprilike dvije trećine proračunskih sredstava**, odnosno prosječno **1.004 kn mjesečno po građaninu**.

Grafikon 5: Prosječna mjesečna potrošnja proračunskih korisnika, po građaninu (organizacijska klasifikacija), prijedlog 2022. (u kn)*

* S rashodima i izdancima financiranim iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka proračunskih korisnika.

S ciljem ne samo stabiliziranja financijskog poslovanja, već i postizanja odgovornije i učinkovitije uprave, bolje koordinacije među upravnim tijelima te povećanja efikasnosti, predložena je i usvojena reorganizacija kojom je broj dosadašnjih gradskih upravnih tijela smanjen s 27 na 16. Uštede bi se trebale realizirati ne samo kroz smanjenje broja rukovodećih mjesta, nego i kroz smanjenje plaća za najviši nivo rukovodećih mjesta što je također bio jedan od prvih prijedloga prihvaćenih na Gradskoj skupštini.

RAČUN FINANCIRANJA

Za razliku od pojmova *prihodi* i *rashodi* koji se koriste u računu prihoda i rashoda za poslovanje te prodaju i nabavu dugotrajne imovine, u računu financiranja se za **financijsku imovinu**, uzimanje, davanje i otplate zajmova koriste pojmovi primitci i izdatci. *Primitci* su priljevi novca, npr. vraćene glavnice po danim zajmovima, od prodaje dionica i obveznica, od zaduživanja, a *izdatci* su odljevi sredstava po tim istim kategorijama.

financijska imovina
novac, depoziti, obveznice, zajmovi, itd.

Uključujući vlastite i namjenske prihode i primitke proračunskih korisnika, u 2022. se planira 917 mil. kn primitaka, od čega 566 mil. kn od novog zaduživanja i 350 mil. kn od prodaje udjela u APIS-u. Istovremeno se planira 1.492 mil. kn izdataka, gotovo sve za otplate postojećeg duga.

	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Prijedlog 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Račun prihoda i rashoda					
Ukupni prihodi	10.843,0	12.790,0	14.158,9	13.068,6	13.023,7
Ukupni rashodi	11.615,5	13.119,7	13.313,2	12.431,7	12.520,4
Manjak/višak	-772,6	-329,7	845,7	636,9	503,3
Račun financiranja					
Primitci od financijske imovine i zaduživanja	1.394,7	1.207,9	916,6	604,4	593,4
Izdatci za financijsku imovinu i otplate zajmova	704,9	878,2	1.491,8	954,5	708,7
Neto financiranje	689,9	329,7	-575,2	-350,1	-115,3
(a) Manjak/višak tekućeg razdoblja, od čega:	-82,7	0,0	270,5	286,8	388,0
Višak iz prethodnih godina koji će se rasporediti	-	-	-51,4	-30,9	-28,4
Manjak iz prethodnih godina koji će se pokriti	-	-	321,9	317,7	416,5
(b) Preneseni manjak/višak iz prethodnog razdoblja	-1.302,9	-1.385,6	-1.385,6	-1.115,1	-828,3
Ukupan manjak/višak (a) + (b)	-1.385,6	-1.385,6	-1.115,1	-828,3	-440,2

Tablica 1: Račun prihoda i rashoda i račun financiranja, 2020.-2024. (u mil. kn)*

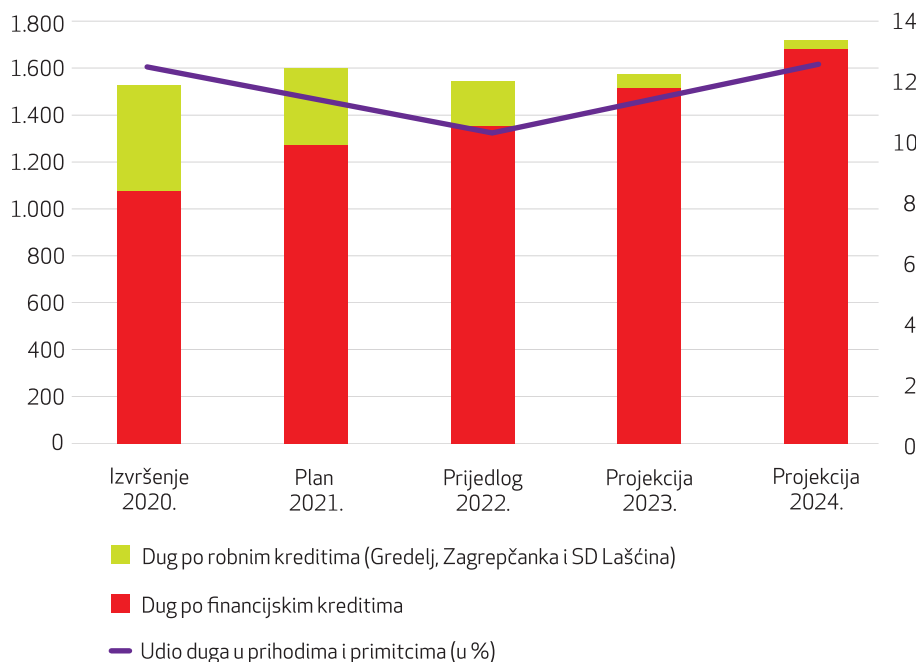
*S vlastitim i namjenskim prihodima i primitcima proračunskih korisnika i rashodima i izdancima financiranim iz tih prihoda i primitaka.

U Uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2022.-2024., Ministarstvo financija propisuje potrebu uključivanja i sukcesivnog pokrića utvrđenog prenesenog manjka iz prethodnih godina u narednom razdoblju. Grad je 2020. ostvario ukupan proračunski manjak od 1.386 mil. kn (utvrđen i vidljiv u [Godišnjem izvješću o izvršenju gradskog proračuna za 2020.](#)). U planu za 2022. je uključeno pokriće od 321,9 mil. kn, a dodatno se projicira sukcesivno pokriće manjka od 317,7 mil. kn u 2023. i 416,5 mil. kn u 2024. (tablica 1). Zbog planiranog pokrića manjka, u razdoblju 2022.-24. razlikuju se iznosi manjka/viška u računu prihoda i rashoda te neto financiranja u računu financiranja (tablica 1).

PLANIRANI DUG GRADSKOG PRORAČUNA

Projicirano stanje **direktnog duga** na kraju 2021. iznosi oko **1,6 mlrd. kn**, odnosno 11,5% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka (grafikon 6). Na kraju 2022. ukupan direktni dug planira se na razini od 1,55 mlrd. kn, odnosno 10,3% ukupnih proračunskih prihoda i primitaka. Neophodno je napomenuti da Grad za dugoročno zaduživanje – prema [Zakonu o proračunu](#) – mora dobiti suglasnost Vlade, pa grafikon 6 prikazuje visinu planiranog, a visina stvarnog duga će ovisiti o toj suglasnosti.

Direktan dug je zbroj svih proračunskih manjkova (deficita) iz tekućeg i ranijih razdoblja financiranih zaduživanjem.

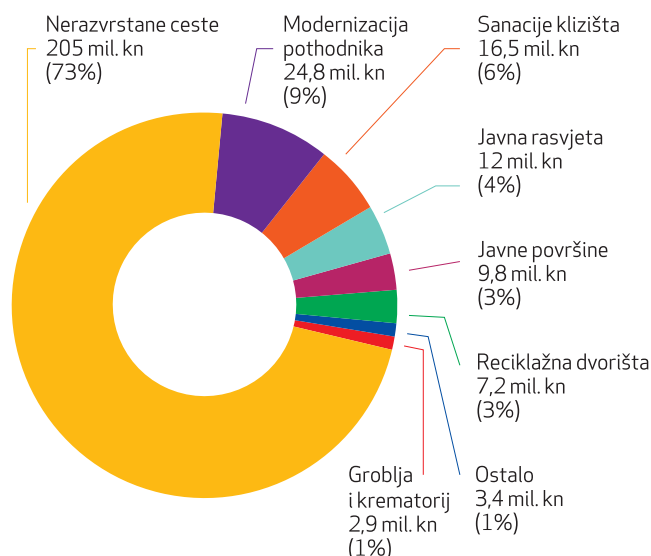
Grafikon 6: Dug Grada Zagreba (u mil. kn, lijeva skala) i udio duga u proračunskim prihodima i primitcima (u %, desna skala), 2020.–2024.*

* U prihode i primitke uključeni su vlastiti i namjenski prihodi i primitci proračunskih korisnika.

Uz direktan dug prikazan na grafikonu 6, Grad je potencijalno – kroz dana jamstva – izložen i **indirektnom dugu od 3,14 mlrd. kn** (22,5% ukupnih prihoda i primitaka planiranih u 2021.). Od toga se najveći dio (2,3 mlrd. kn) odnosi na jamstvo za obveznice Zagrebačkog holdinga izdane za refinanciranje duga iz 2007. Te su obveznice izdane u dvije tranše (1,8 mlrd. kn sredinom 2016., te još 500 mil. kn u srpnju 2017.), a Grad je za to jamstvo dobio suglasnost ministra financija.

RAZVOJNI PROGRAMI – VAŽNIJE INVESTICIJE

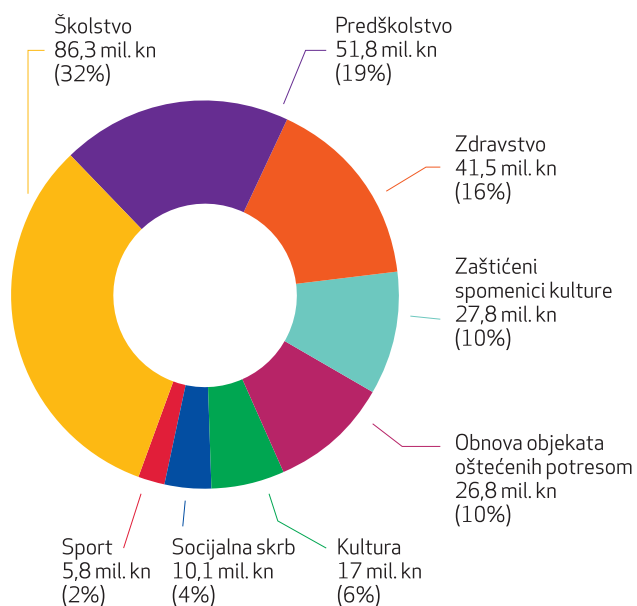
Za **gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture** u 2022. planira se **282 mil. kn** (grafikon 7). Dobra opskrbljenost komunalnim uslugama pridonosi boljoj kvaliteti života i atraktivnosti gradskog prostora za smještaj poslovnih i društvenih sadržaja, pa su ova ulaganja osnovni preduvjet ostvarivanja općih ciljeva prostornog razvitka Grada.

Grafikon 7: Kapitalna ulaganja u gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, prijedlog 2022. (u mil. kn)

Gotovo tri četvrtine planiranih ulaganja u objekte i uređaje komunalne infrastrukture odnosi se na unaprjeđenje kvalitete, sigurnosti i razine usluge te osiguranja cjelovitosti prometne mreže u dijelu **kapitalnih ulaganja u nerazvrstane ceste (205 mil. kn)**. Ovisno o projektima, sredstva će se upotrijebiti za izradu tehničke dokumentacije, različite etape gradnje i rekonstrukcije.

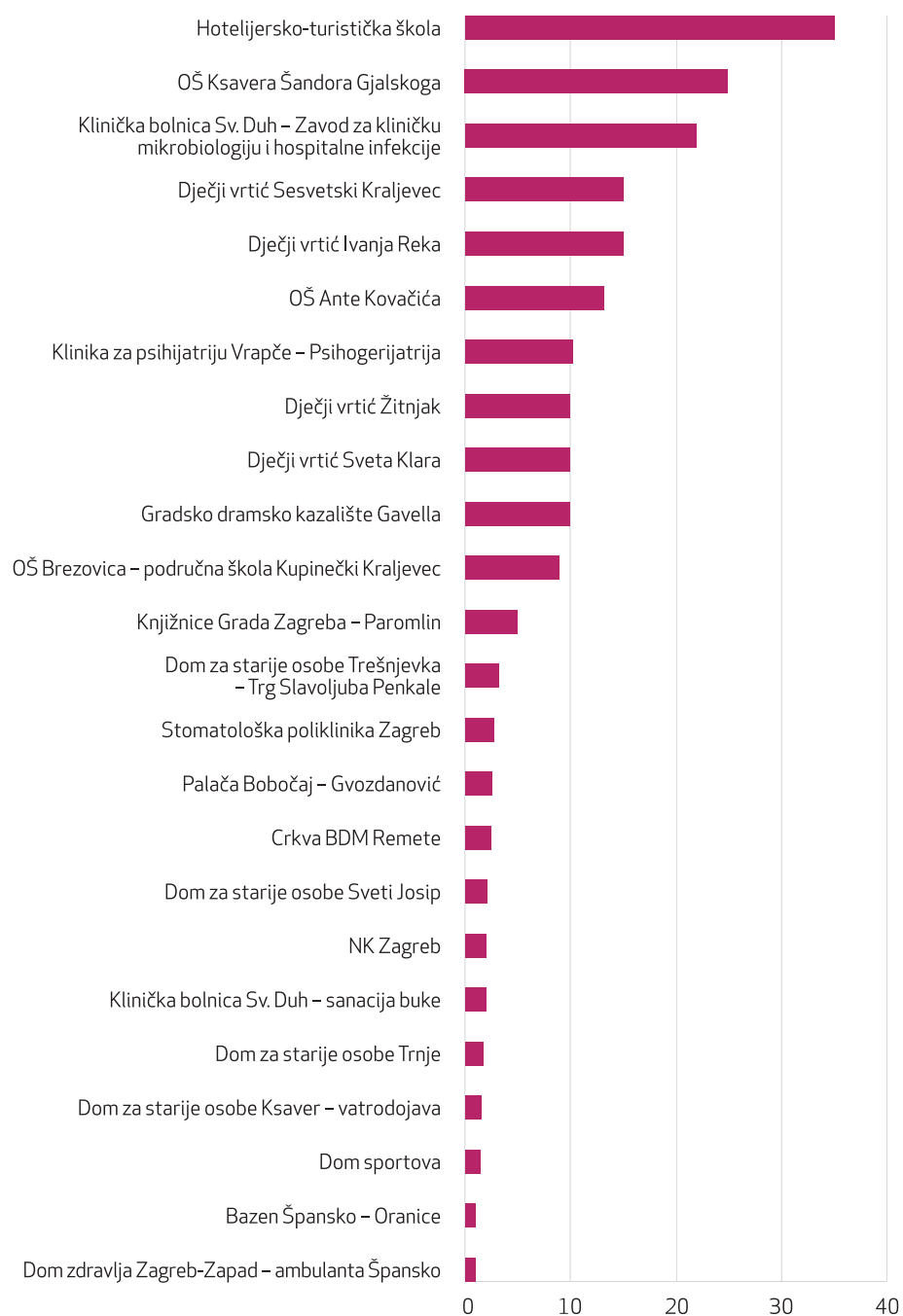
Planira se i **267 mil. kn kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti** (grafikon 8). Najznačajnija ulaganja odnose se na školstvo (86 mil. kn) i predškoolstvo (52 mil. kn), a značajan je iznos planiran i za obnovu objekata oštećenih u potresu (27 mil. kn).

Grafikon 8: Kapitalna ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, prijedlog 2022. (u mil. kn)

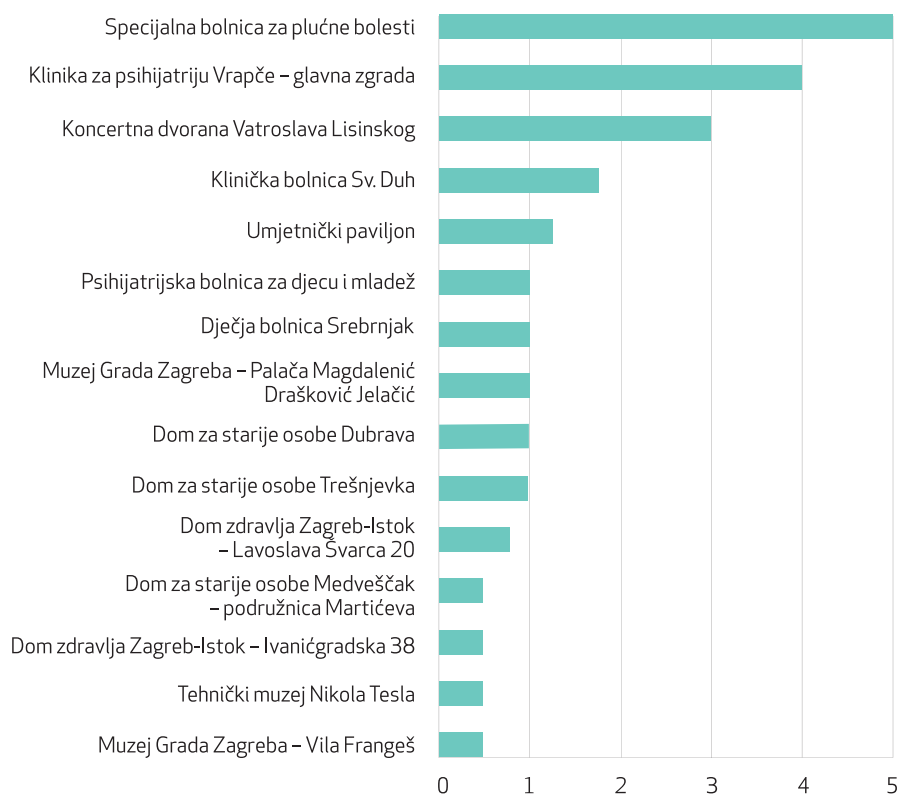
Grafikon 9 pokazuje neka od najvažnijih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, koja se – ovisno o projektu – odnose na troškove izrade projektne dokumentacije, ishodenje akata o građenju, prenamjene prostora, adaptacije, sanacije, gradnje, opremanja te rješavanja imovinskih odnosa.

Grafikon 9: Dio najvažnijih kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, prijedlog 2022. (u mil. kn)

S obzirom da je jedan od ključnih ciljeva proračuna za 2022. intenziviranje poslijepotresne obnove Zagreba, neka od najvažnijih kapitalnih ulaganja u obnovu objekata oštećenih potresom prikazana su na grafikonu 10.

Grafikon 10: Dio najvažnijih kapitalnih ulaganja u obnovu objekata oštećenih potresom, prijedlog 2022. (u mil. kn)

ŠTO VI MOŽETE UČINITI?

Gradska će skupština – kao predstavničko tijelo građana – 9. prosinca 2021. raspravljati o Prijedlogu proračuna za 2022., koji se mora usvojiti do 31. prosinca 2021. Riječ je o značajnom iznosu od 14,16 mlrd. kn prihoda i 13,31 mlrd. kn rashoda. Svaka će zaposlena osoba tijekom 2022. u proračun prosječno mjesečno uplaćivati 1.140 kn poreza na dohodak i prireza, a na svaku će se građanku i građanina prosječno mjesečno trošiti 1.379 kn, pa bi svi stanovnici Grada trebali biti zainteresirani za način prikupljanja i trošenja tog novca. Uz pomoć ovog kratkog vodiča i [Vodiča kroz proračun Grada Zagreba](#), i vi se možete uključiti i pokušati utjecati na konačni izgled proračuna za 2022. i na usluge koje ćete primiti. To možete činiti putem [mjesnih odbora](#), [gradskih četvrti](#), izravno slanjem prijedloga i komentara [zastupnicima u Gradskoj skupštini](#), a imate [pravo i prisustvovati sjednicama Gradske skupštine i njezinih radnih tijela](#).

KORISNE MREŽNE STRANICE

[Grad Zagreb](#) – Službene stranice Grada Zagreba

[Grad Zagreb – Financije](#) – Gradski proračun, kreditne ocjene Grada, obrasci

[Gradski ured za financije](#) – Kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradski uredi, zavodi i službe](#) – Detaljni podatci, kontakti, nadležnosti, poslovi

[Gradska skupština](#) – Ustrojstvo, nadležnosti, radna tijela, propisi

[Gradske četvrti i mjesni odbori](#) – Osnovni podatci, granice područja, tijela, ovlasti, sjedišta

[Zagrebački holding](#) – Ustrojstvo, usluge, aktualnosti, kontakti

[Službeni glasnik Grada Zagreba](#) – Svi gradski propisi

[Ministarstvo financija – lokalni proračuni](#) – Arhiva proračuna svih općina, gradova i županija

[Zakon o proračunu](#) – Zakoni i propisi vezani uz proračun

[Institut za javne financije](#) – Transparentnost proračuna županija, gradova i općina

PRETHODNO OBJAVLJENI VODIČI

Vodič kroz proračun Grada Zagreba

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2021. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2020. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2019. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2018. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog drugog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog prvog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2017. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2016. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog rebalansa proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izglasani proračun Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2015. – Kratki vodič

Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2014. – Kratki vodič